

ROČNÍ ZPRÁVA
O VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

2005

ZPRÁVA NEZÁVISLÝCH AUDITORŮ PRO BANKOVNÍ RADU ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

Ověřili jsme, zda finanční informace obsažené v Roční zprávě o výsledku hospodaření (dále jen „Zpráva“) České národní banky (dále jen „ČNB“) byly odvozeny z účetnictví ČNB, na jehož základě byla sestavena její účetní závěrka k 31. prosinci 2005 a zda jsou s tímto účetnictvím v souladu. Zpráva není součástí auditované účetní závěrky ČNB. Podle našeho názoru jsou finanční informace obsažené ve Zprávě ve všech významných ohledech v souladu s účetnictvím ČNB, na jehož základě byla auditovaná účetní závěrka sestavena.

Zpráva nezávislých auditorů k účetní závěrce k 31. prosinci 2005, která však není součástí připojené Zprávy, je následující:

„Provedli jsme audit rozvahy České národní banky (dále „ČNB“) k 31. prosinci 2005, souvisejícího výkazu zisku a ztráty a přílohy za rok 2005 (dále „účetní závěrka“). Za sestavení účetní závěrky, která zahrnuje popis činnosti ČNB v souladu se zákonem o České národní bance ve znění pozdějších předpisů, a za vedení účetnictví odpovídá vedení ČNB. Naší úlohou je vydat na základě auditu výrok k této účetní závěrce.

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními standardy auditu a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto normy požadují, aby byl audit naplánován a proveden tak, aby auditor získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti. Audit zahrnuje výběrovým způsobem provedená ověření průkaznosti částek a informací uvedených v účetní závěrce. Audit rovněž zahrnuje posouzení použitých účetních postupů a významných odhadů učiněných vedením ČNB a zhodnocení celkové prezentace účetní závěrky. Jsme přesvědčeni, že provedený audit poskytuje přiměřený podklad pro vydání výroku.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz aktiv, závazků a vlastního kapitálu ČNB k 31. prosinci 2005 a výsledku jejího hospodaření za rok 2005 v souladu se zákonem o účetnictví a ostatními příslušnými předpisy České republiky.“

30. března 2006

PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o.
zastoupená

Paul Cunningham
partner

Ing. Eva Loulová
auditor, osvědčení č. 1981

<u>Obsah:</u>	strana
I. Úvod.....	1
II. Náklady a výnosy	2
II. 1. Shrnutí – celkově.....	2
II. 2. Oblast měnová	3
II. 3. Oblast emise a správy oběživa	8
II. 4. Oblast provozní	9
III. Aktiva a pasiva.....	13
III. 1. Shrnutí – celkově.....	13
III. 2. Popis věcného obsahu vybraných položek aktiv a pasiv	13
III. 3. Výdaje na pořízení majetku	16
III. 4. Stav rezerv a vlastního kapitálu	19
IV. Rozdělení hospodářského výsledku	20
V. Odvod volného zůstatku zisku do státního rozpočtu.....	21
VI. Vedení účtů a poskytování bankovních služeb právnickým osobám..	22
VII. Závěr	23

Příloha č. 1 - Srovnání nákladů a výnosů ČNB v letech 2004 a 2005

Příloha č. 2 - Přehled aktiv a pasiv ČNB ke konci roku 2004 a 2005

Příloha č. 3 - Vyhodnocení čerpání rozpočtovaných prostředků k 31. prosinci 2005

Příloha č. 4 - Jmenovitý seznam právnických osob podle § 34 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

I. Úvod

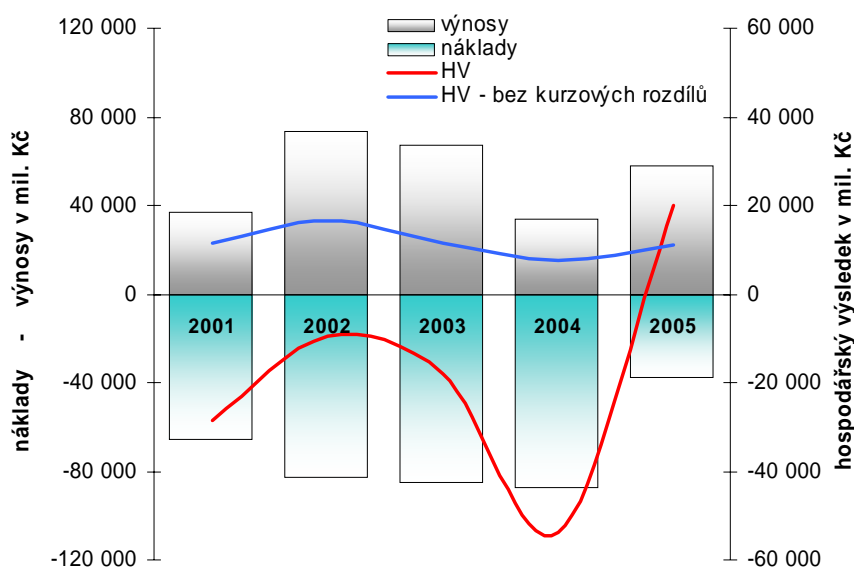
Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (v dalším textu Zprávy jen „zákon o ČNB“), ukládá České národní bance, aby do tří měsíců po skončení kalendářního roku předložila Poslanecké sněmovně k projednání roční zprávu o výsledku svého hospodaření. Předkládaná roční zpráva vychází z účetní závěrky za rok 2005 a rozboru výsledku hospodaření.

Správnost roční účetní závěrky byla v souladu se zákonem o ČNB ověřena auditorem - firmou PricewaterhouseCoopers Audit, s. r. o., který zároveň ověřil soulad této zprávy s účetní závěrkou.

Hlavním úkolem České národní banky je zajišťování cenové stability. Této prioritě je plně podřízeno provádění měnové politiky, a to bez ohledu na výši dosažených nákladů a výnosů. Měnové operace ČNB se promítají do účetního hospodářského výsledku, který proto i přes snahu centrální banky o hospodárnost není a nemůže být indikátorem vypovídajícím o skutečné kvalitě hospodaření.

ČNB vykázala na konci roku 2005 zisk ve výši 19 957 mil. Kč. Sterilizační náklady ČNB a náklady provozního charakteru byly více než kompenzovány výnosy ze správy devizových rezerv. Kurzové rozdíly, které v minulých letech zcela zásadně utvářely konečnou výši hospodářského výsledku ČNB, měly v roce 2005 pouze dílčí vliv. Jejich objem byl k 31. prosinci 2005 vyčíslen v kladné výši 8 734 mil. Kč. Kurz domácí měny vykazoval ve sledovaném období vůči oběma rezervním měnám odlišný vývoj. Zatímco koruna vůči euru meziročně posílila z 30,465 na 29,005 CZK/EUR, vůči dolaru naopak oslabila, a to z 22,365 na 24,588 CZK/USD. V konečném výsledku tak došlo k úplné kompenzaci kurzových ztrát realizovaných z eurových aktiv kurzovými zisky dosaženými z aktiv dolarových. Po šesti letech tak byl v této oblasti vykázán zisk.

Graf č. 1 - Vývoj hospodářského výsledku ČNB v letech 2001 - 2005

II. Náklady a výnosy

II. 1. Shrnutí – celkově

Hospodářský výsledek ČNB za rok 2005 skončil ziskem ve výši 19 957 mil. Kč. Výnosy činily 56 877 mil. Kč a náklady 36 920 mil. Kč.

V průběhu roku 2005 nedošlo k výraznější změně struktury bilance ČNB. Rozhodující objem na straně aktiv tvořila devizová aktiva, která na konci roku dosáhla cca 90% podílu na celkové sumě aktiv ČNB. V pasivech byly objemově nejvýznamnějšími položkami závazky vůči tuzemským bankám s 45% podílem na celkové sumě pasiv ČNB a peníze v oběhu s 32% podílem.

Hlavním měnovým nástrojem ČNB byly repo operace. Banka jejich prostřednictvím usměrňuje vývoj úrokových sazeb v ekonomice. Vzhledem k systémovému přebytku likvidity v bankovním sektoru slouží repo tendry k odčerpávání likvidity (sterilizace). V roce 2005 průměrný objem sterilizace poklesl. Meziročně poklesly i sterilizační náklady o 1,7 mld. Kč.

Výnosy z devizových rezerv vzrostly vlivem zvýšení jejich objemu. Vlastní úrokový výnos byl oproti roku 2004 nepatrně nižší.

V oblasti konsolidace bankovního sektoru byl objem odhadovaných nákladů již pokryt v minulosti vytvořenými opravnými položkami, rezervami a vydanou státní zárukou. Náklady a výnosy realizované v roce 2005 souvisely především s rozpuštěním opravných položek a rezerv z titulu realizace jednotlivých splátek úvěrů poskytnutých v rámci konsolidačního programu a z dohody o úhradě nákladů na provozní činnost a ztrát z převzatých aktiv vzniklých v souvislosti s realizací konsolidačního programu, kterou ČNB uzavřela v minulosti s Českou finanční, s. r. o.

Záporné saldo nákladů a výnosů provozní oblasti meziročně pokleslo o 46 mil. Kč. K poklesu záporného salda došlo i v oblasti emise a správy oběživa, a to o 78 mil. Kč.

Přehled o dosažených nákladech a výnosech v roce 2005 v členění podle jednotlivých oblastí hospodaření podává tabulka č. 1 (srovnání nákladů a výnosů ČNB v letech 2004 a 2005 je uvedeno v příloze č. 1).

Tabulka č. 1 - Náklady a výnosy ČNB v roce 2005

	údaje uvedeny v mil. Kč		
	náklady	výnosy	saldo
oblast měnová	34 244	56 295	22 051
▪ provádění měnové politiky	9 370	8	- 9 362
▪ správa devizových rezerv	4 060	24 333	20 273
▪ kurzové rozdíly	20 035	28 769	8 734
▪ konsolidace bankovního sektoru a ostatní operace	244	1 432	1 188
▪ klientské operace	535	1 753	1 218
oblast emise a správy oběživa	170	28	- 142
oblast provozní	2 506	554	- 1 952
Celkem	36 920	56 877	19 957

II. 2. Oblast měnová

V oblasti měnové jsou evidovány náklady a výnosy související s realizací měnové politiky, správou devizových rezerv, kurzovými rozdíly, konsolidací bankovního sektoru a službami poskytovanými státnímu rozpočtu.

rok	náklady	výnosy	saldo
2004	85 200	33 701	- 51 499
2005	34 244	56 295	22 051

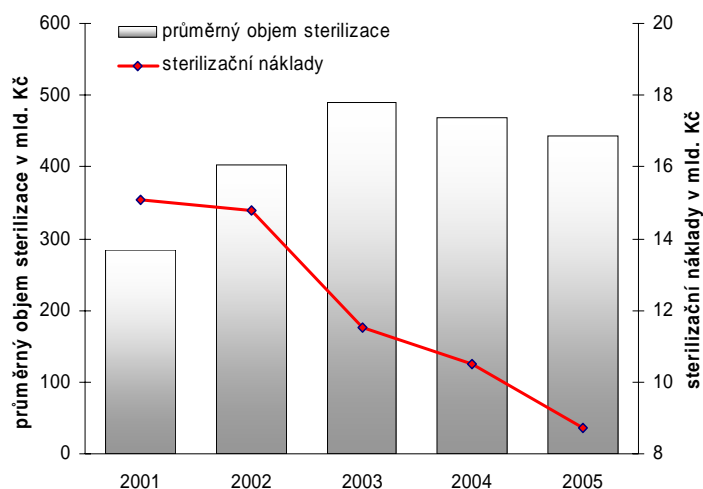
údaje uvedeny v mil. Kč

II. 2. 1. Provádění měnové politiky

V oblasti provádění měnové politiky realizovala ČNB v souhrnu záporné saldo hospodaření ve výši 9 362 mil. Kč.

V roce 2005 využívala ČNB shodné měnově politické nástroje jako v předchozích letech. Hlavním měnovým nástrojem byly repo operace, jejichž prostřednictvím ČNB sterilizovala volnou likviditu obchodních bank. V průměru bylo v roce 2005 sterilizováno 444 mld. Kč, což představuje meziroční pokles objemu cca 5 %. Porovnání objemu sterilizace a realizovaných nákladů v letech 2001 – 2005 z titulu repo operací zobrazuje následující graf.

Graf č. 2 - Porovnání objemu sterilizace a sterilizačních nákladů ČNB

V návaznosti na vývoj ekonomiky ČNB upravovala základní úrokové sazby. S platností ke dni 28. ledna a 1. dubna 2005 sazby poklesly shodně o 0,25 procentního bodu. Rozhodnutím bankovní rady ze dne 29. dubna 2005 sazby poklesly na historicky nejnižší hodnotu za dobu existence ČNB. Na konci října 2005 bylo rozhodnuto o jejich navýšení, a to o 0,25 procentního bodu. Limitní dvoutýdenní repo sazba byla stanovena na hodnotu 2,0 % p. a., diskontní sazba na 1,0 % p. a. a lombardní sazba na 3,0 % p. a. Meziročně úrokové sazby poklesly o 0,5 procentního bodu.

Předepsaný objem povinných minimálních rezerv (PMR) stanovený na 2 % ze základny určené pro výpočet PMR (tj. z objemu primárních závazků dané banky, jejichž splatnost nepřevyšuje 2 roky) nebyl v roce 2005 upravován.

Souběžně s hlavním měnovým nástrojem využívala ČNB i tzv. automatické facility, prostřednictvím kterých si banky do druhého dne likviditu ukládaly nebo čerpaly. Oba nástroje (depozitní facility, resp. marginální zápůjční facility) využívaly obchodní banky v omezené míře a tedy s minimálním dopadem do hospodaření ČNB.

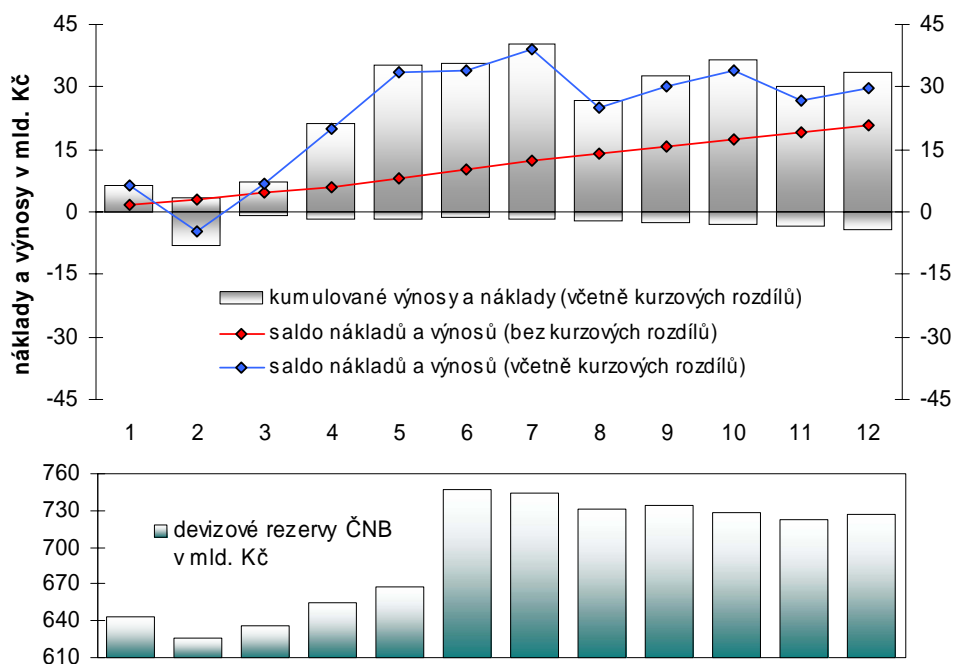
V oblasti provádění měnové politiky jsou evidovány i náklady ČNB z úročení povinných minimálních rezerv bank na účtech centrální banky. ČNB za rok 2005 vyplatila obchodním bankám úroky v celkové výši 0,6 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč méně než v roce předchozím. Pokles nákladových úroků souvisel s poklesem dvoutýdenní repo sazby, kterou centrální banka úročí povinné minimální rezervy bank.

II. 2. 2. Správa devizových rezerv

V této oblasti jsou zahrnuty výnosy a náklady ze správy devizových aktiv a pasiv ČNB. Pro celkovou výši dosažených výnosů je určující objem devizových aktiv, vývoj úrokových sazeb na trzích a devizových kurzů rezervních měn.

Na konci roku 2005 dosáhly devizové rezervy ČNB 727 mld. Kč a meziročně tak vzrostly o 91 mld. Kč. Hlavním zdrojem tohoto zvýšení bylo přijetí devizových vkladů (1,5 mld. EUR) a odkup devizových prostředků v souvislosti s privatizací Českého Telecomu, a. s. (1,2 mld. EUR). Dalšími faktory byly odprodeje části výnosů realizovaných v předchozím období, tržní výnos z investičních aktivit, klientské operace a kurzová změna korunové hodnoty proti oběma rezervním měnám, tj. proti euru a dolaru. Obdobně jako v roce 2004 nebyly použity devizové intervence. Objem devizových rezerv na konci roku 2005 dosáhl výše 25,1 mld. EUR, což představovalo meziroční nárůst o 4,2 mld. EUR. V navýšení se promítá i vliv změny kurzu EUR/USD.

Graf č. 3 – Vývoj salda nákladů a výnosů z devizových rezerv ČNB

Poznámka: Nárůst devizových rezerv v průběhu června ovlivnil především privatizační příjem z prodeje státního podílu ve společnosti Český Telecom, a. s.

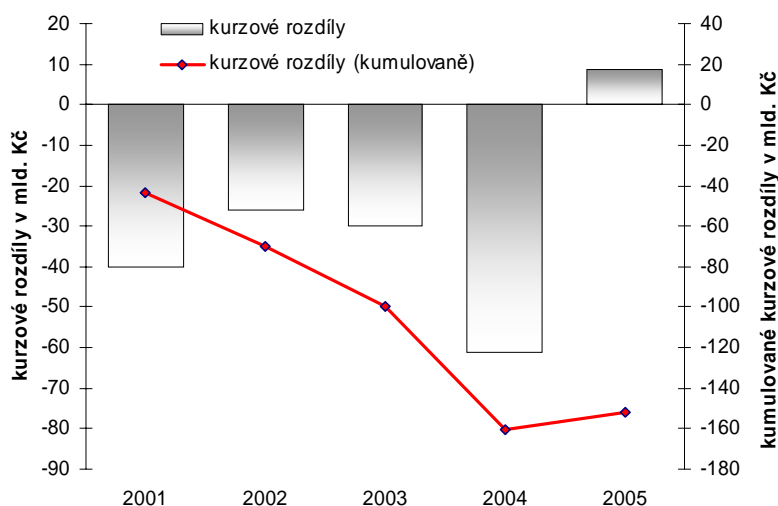
Za rok 2005 dosáhl celkový objem čistých výnosů ze správy devizových rezerv 20 273 mil. Kč. Výsledek dosažený při správě devizových rezerv odráží především vývoj úrokových sazeb v eurozóně a v USA. Za rok 2005 byl dosažen vážený průměrný výnos spravovaných portfolií ve výši 2,64 % p. a. Oproti roku 2004 se tak mírně snížil, a to o 0,17 procentního bodu.

Od 1. ledna 2005 se změnila požadavky českých účetních standardů na způsob účtování rozdílů z přecenění realizovatelných cenných papírů na jejich reálnou hodnotu. Zatímco v roce 2004 byly změny reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů vykazovány ve výkazu zisku a ztráty, změny reálné hodnoty vzniklé od 1. ledna 2005 se vykazují přímo ve vlastním kapitálu na speciálních kapitálových účtech. Tyto oceňovací rozdíly se podle požadavků českých účetních standardů a po dohodě s externím auditorem zachytí ve výkazu zisku a ztráty v okamžiku prodeje nebo splatnosti cenných papírů.

II. 2. 3. Kurzové rozdíly

Pro výši dosažených kurzových rozdílů je rozhodující objem devizových aktiv a pasiv ČNB a dále pak hodnota kurzu na konci předchozího roku ke kurzu platnému na konci účetního období, tedy k 31. prosinci příslušného roku. S ohledem na to, že ČNB má z definice otevřenou devizovou pozici (tj. výraznou převahu devizových aktiv nad devizovými pasivy z titulu držby devizových rezerv), posilování koruny generuje kurzovou ztrátu. Oslabování koruny naopak generuje kurzový zisk. Vzhledem k pohybu devizových kurzů a objemu devizových aktiv a pasiv ČNB byl na konci roku 2005 zaúčtován kurzový zisk v celkové výši 8 734 mil. Kč. Vývoj kurzu domácí měny proti euru a dolaru byl přitom rozdílný. Kurz vůči euru posílil o 1,46 Kč, zatímco oproti dolaru oslabil o 2,22 Kč.

Graf č. 4 - Vývoj kurzových rozdílů v letech 2001 - 2005

II. 2. 4. Konsolidace bankovního sektoru a ostatní operace

Tato skupina zahrnuje především náklady a výnosy, které ČNB vynaložila na program konsolidace bankovního sektoru, včetně tvorby (rozpuštění) rezerv a opravných položek. K 31. prosinci 2005 bylo v této oblasti dosaženo kladné saldo nákladů a výnosů v celkové výši 1 188 mil. Kč.

Vláda České republiky svým usnesením č. 51 ze dne 22. ledna 1997 souhlasila s vydáním státní záruky ve prospěch ČNB za pohledávky, vystavené záruky a převzatá

aktiva vzniklé v souvislosti s konsolidací a stabilizací bankovního sektoru ve výši 22,5 mld. Kč na dobu 10 let. Tato státní záruka se vztahuje na konsolidační program jako celek a nikoliv na ztráty z jednotlivých aktiv. V roce 2004 Ministerstvo financí České republiky poskytlo částečné plnění z této státní záruky ve výši 0,5 mld. Kč a v roce 2005 plnění v objemu 5 mld. Kč, takže její neuhrazená výše na konci roku 2005 činila 17 mld. Kč. Její objem nicméně nepokrývá celkové náklady na konsolidační program. ČNB proto v minulosti vytvořila opravné položky a rezervy do úhrnné výše odhadovaných nákladů. Objem opravných položek se průběžně aktualizuje, a to na základě změny odhadu návratnosti těchto aktiv a v důsledku splátek dluhů bank v likvidaci a částečného rozvrhového uspokojení ČNB v průběhu konkurzních řízení.

V návaznosti na prodej IPB, a. s., uzavřela ČNB Smlouvu a slib odškodnění, ve které se neodvolatelně a bezpodmínečně zavázala uhradit ČSOB, a. s., určité škody související s převzetím IPB, a. s. V návaznosti na to vydala vláda České republiky svým usnesením č. 622 ze dne 15. června 2000 záruku ve prospěch ČNB k pokrytí ztrát vyplývajících ze slibu odškodnění vůči strategickému investorovi. Tato záruka pokrývá pouze ty škody, které mohou ČNB vzniknout v důsledku odškodnění ČSOB, a. s., za ztráty (škody) vyplývající z nevidovaných závazků IPB, a. s., převzatých ČSOB, a. s.

Dne 6. listopadu 2002 obdržela ČNB jednostranné závazné prohlášení ČSOB, a. s., podle kterého budou veškeré nároky na peněžité plnění ČNB vůči ČSOB, a. s., na základě Smlouvy a slibu odškodnění ze strany ČSOB, a. s., uplatněny a ze strany ČNB uhrazeny do 31. prosince 2016 a celková částka odškodnění dosáhne maximálně 160 mld. Kč. V návaznosti na toto prohlášení očekává ČNB možné plnění ze záruky ve stejném nebo menším rozsahu. Dne 28. června 2004 obdržela ČNB Závazné prohlášení ČSOB, a. s., jehož přílohou je konečný seznam možných plnění ze Slibu odškodnění. Převzetí tohoto Závazného prohlášení ze strany ČNB dne 28. června 2004 ovšem neznamená potvrzení či schválení jednotlivých nároků uvedených v příloze, nicméně ze strany ČSOB, a. s., již nemohou být vzneseny další nároky na plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění, pokud již nejsou obsaženy v konečném seznamu možných plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění. ČNB netvoří prozatím rezervu na případná plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění, protože případy plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění, které by nebyly kryty zárukou, dosud nenastaly a ČNB v současné době nemůže spolehlivě stanovit konečný objem případných plnění ČSOB, a. s., ze soudních sporů nebo škod, které ČSOB, a. s., utrpí, na něž se záruka nevztahuje, a tudíž by mohly být nákladem ČNB.

Do konce roku 2005 ČNB vyplatila ČSOB, a. s., v souvislosti se Smlouvou a slibem odškodnění zálohy ve výši 2 430 mil. Kč a konečná plnění ve výši 38 mil. Kč. Celková výše budoucích možných plnění ze Slibu odškodnění tak k 31. prosinci 2005 činila 157 532 mil. Kč. K zálohám nebyly vytvořeny opravné položky vzhledem k tomu, že je ČNB klasifikovala jako položky kryté zárukou vydanou vládou České republiky. V této souvislosti ČNB obdržela od Ministerstva financí České republiky zálohu na plnění ze záruky ve výši 2 433 mil. Kč a konečné plnění ze záruky ve výši 38 mil. Kč.

V červnu 2000 vydala ČNB neodvolatelnou záruku pro věřitele IPB, a. s., za závazky vyplývající z přijatých vkladů a vydaných dluhopisů, včetně příslušných úroků evidovaných v účetnictví IPB, a. s., ke dni 16. června 2000. Výše záruky za vklady je v účetnictví ČNB pravidelně aktualizována na základě skutečné výše závazků. Ke konci roku 2005 byla výše záruky stanovena na 361 mil. Kč, tj. o 60 mil. Kč méně než na konci roku 2004.

V souladu s dohodou o úhradě nákladů na provozní činnost a ztrát z převzatých aktiv vzniklých v souvislosti s realizací konsolidačního programu uhradila ČNB v roce 2005 České finanční, s. r. o., náklady ve výši 147 mil. Kč. Na základě předběžného vyčíslení nerealizovaných ztrát z převzatých aktiv byla rozpuštěna část rezervy (399 mil. Kč) vytvořené na ztráty České finanční, s. r. o., takže na konci roku 2005 činil zůstatek rezervy 3 815 mil. Kč. Pokud jde o účelové úvěry poskytnuté České finanční, s. r. o., byl jejich objem evidován ve výši 4 054 mil. Kč. Z titulu poskytnutých úvěrů přijala ČNB úroky v celkovém úhrnu 112 mil. Kč.

V roce 2005 Česká konsolidační agentura plně splatila ČNB dříve poskytnutý redistribuční úvěr na financování družstevní bytové výstavby. V souvislosti s tím ČNB rozpustila do výnosů všeobecnou rezervu ve výši 348 mil. Kč vytvořenou v minulosti a zaúčtovala výnosové úroky za rok 2005 v celkové výši 169 mil. Kč.

II. 2. 5. Klientské operace

Oblast zahrnuje přijaté a placené poplatky a úroky, které ČNB realizuje při operacích se svými klienty a při poskytování služeb v rámci mezibankovního platebního styku a evidence a vypořádání obchodů s krátkodobými dluhopisy.

K 31. prosinci 2005 bylo dosaženo kladné saldo nákladů a výnosů ve výši 1 218 mil. Kč. Výsledek hospodaření ovlivnily na straně výnosů především přijaté poplatky z konverze části privatizačních příjmů z prodeje Českého Telecomu, a. s., ve výši cca 1 mld. Kč (zaúčtované poplatky vyplývají ze smlouvy, kterou v minulosti uzavřela ČNB s vládou ČR, a to v souvislosti s řešením kurzových dopadů přílivu kapitálu z privatizace státního majetku a z dalších devizových příjmů státu). V oblasti klientských operací byly dále zaúčtovány výnosy z operací s cizí měnou v objemu 345 mil. Kč, poplatky z mezibankovního zúčtování a služeb souvisejících s evidencí a vypořádáním obchodů s krátkodobými dluhopisy (171 mil. Kč), dále pak poplatky ze zahraničního platebního styku a poplatky za vedení účtů státní pokladny (100 mil. Kč). Klientské operace zahrnují i výnosy z pokut uložených finančním arbitrem, které byly zaúčtovány v celkové výši 989 tis. Kč, a dále pak poplatky za přístup do Centrálního registru úvěrů ve výši 8 177 tis. Kč.

Náklady byly zaúčtovány v celkové výši 535 mil. Kč a souvisely především s placenými úroky vůči státnímu rozpočtu a Fondu národního majetku (finanční prostředky uložené na účtech centrální banky). V souladu s výše zmíněnou smlouvou uzavřenou mezi ČNB a vládou ČR byl mezi cizoměnovými závazky centrální banky veden také bezúročný vklad FNM ve výši 550 mil. EUR.

V klientských operacích jsou evidovány i náklady a výnosy banky z titulu vedení běžných a termínovaných účtů a úvěrů poskytnutých zaměstnancům ČNB.

II. 3. Oblast emise a správy oběživa

Náklady evidované v oblasti emise a správy oběživa jsou dány zejména rozsahem dodávek nově tištěných bankovek od Státní tiskárny cenin Praha a mincí ražených v akciové společnosti Jablonex Group. Množství vyrobených a dodaných bankovek a mincí odpovídalo smlouvám, které má ČNB uzavřené s výše uvedenými dodavateli.

údaje uvedeny v mil. Kč

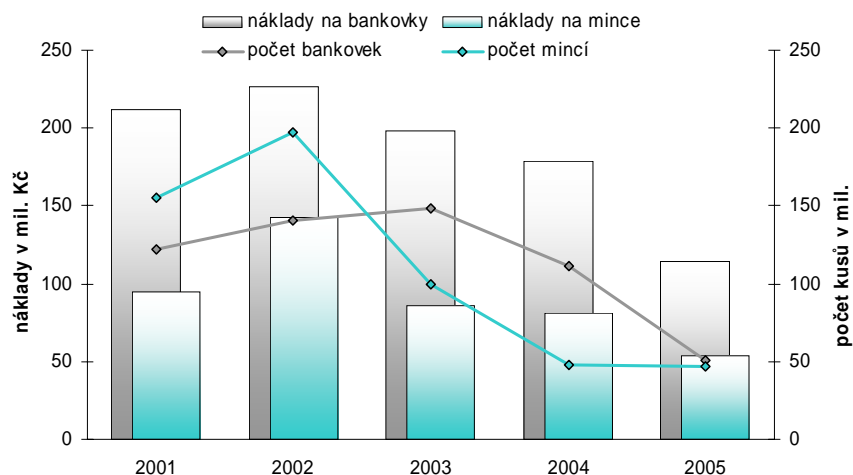
rok	náklady	výnosy	saldo
2004	262	42	- 220
2005	170	28	- 142

V roce 2005 odebrala ČNB celkem 51 mil. kusů bankovek, za což zaplatila 114 mil. Kč. Mince z obecného kovu, stříbrné a zlaté pamětní mince byly dodány v celkovém počtu 47 mil. kusů. Za jejich odběr ČNB zaplatila 54 mil. Kč. Součástí těchto nákladů jsou i prostředky, které ČNB vynaložila při přípravě a ochraně platidel (vývoj nových ochranných prvků).

Obdobně jako v předchozích letech i v roce 2005 poklesla celková výše nákladů na bankovky a mince (viz. níže uvedený graf). Důvodem byl jednak dostatečný objem zásob některých nominální hodnot, takže nebylo nutné zadávat jejich výrobu v rozsahu předchozích let, a dále pak ukončení platnosti drobných mincí.

Výnosy v oblasti emise a správy oběživa činily 28 mil. Kč a souvisely především s prodejem numismatického materiálu.

Graf č. 5 - Vývoj nákladů ČNB na nákup českých peněz v letech 2001 – 2005

II. 4. Oblast provozní

Hospodaření ČNB v oblasti provozní skončilo v roce 2005 celkovým záporným saldem ve výši 1 952 mil. Kč.

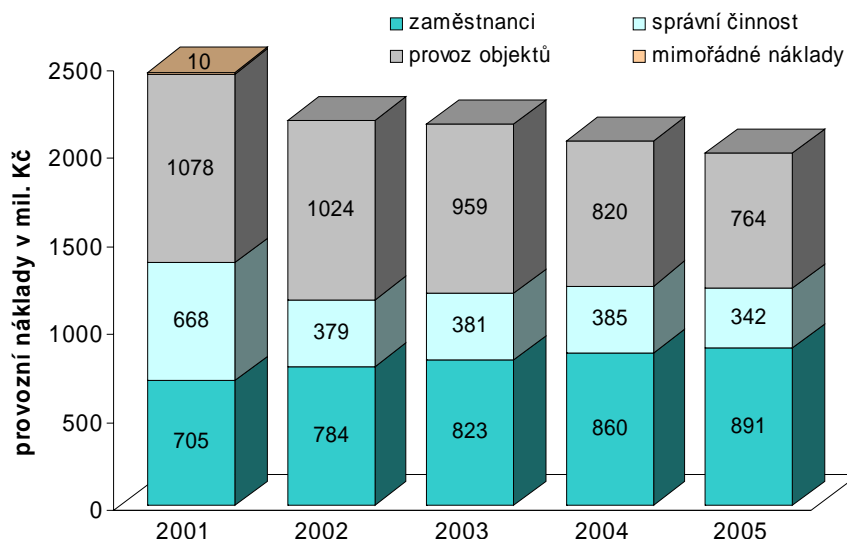
rok	náklady	výnosy	saldo
2004	2 066	68	- 1 998
2005	2 506	554	- 1 952

Meziročně došlo opět k mírnému snížení záporného salda nákladů a výnosů oblasti provozní. Nárůst nákladů na zaměstnance (jedná se především o mzdy, povinné odvody pojistného, vzdělávání) byl plně kompenzován poklesem nákladů na správní činnost a provoz objektů a zařízení.

V průběhu roku 2005 zaúčtovala ČNB do provozních výnosů smluvní pokutu a náhradu škod uplatňovanou vůči Pozemním stavbám Zlín-Group, a. s., v konkurzu, v celkovém objemu 494 mil. Kč. V návaznosti na upřesnění pohledávek přihlášených do konkurzu ČNB současně vytvořila opravné položky, a to ve stejné výši. Tím došlo k absolutnímu nárůstu celkových provozních nákladů, ale současně i výnosů. Z hlediska dopadu do výsledku hospodaření v oblasti provozní se tak jednalo o operace s dopadem neutrálním.

Provozní náklady a výnosy byly podle účelovosti vynaložených prostředků sledovány ve čtyřech základních skupinách. Vývoj celkového objemu provozních nákladů, včetně jejich vnitřní struktury, v letech 2001 až 2005 (po očištění vlivu tvorby opravných položek k provozním pohledávkám) je uveden v následujícím grafu.

Graf č. 6 - Porovnání provozních nákladů v letech 2001 - 2005

Poznámka: Náklady na správní činnost realizované v letech 2001 až 2005 jsou očištěny o vliv tvorby opravných položek vytvořených ČNB k provozním pohledávkám (plynoucím zejména ze smluvních pokut uplatněných vůči PS – Zlín Group, a. s., v konkurzu).

II. 4. 1. Zaměstnanci

Náklady na zaměstnance, které zahrnují mzdové náklady, zákonné odvody pojistného, náklady na vzdělávání a sociální náklady v oblasti zdravotní péče a stravování, dosáhly v roce 2005 objemu 891 mil. Kč a oproti předchozímu roku vzrostly o 3,5 %.

Na mzdách a odstupném při skončení pracovního poměru bylo zaměstnancům ČNB a dále v rámci dohod o pracovní činnosti a dohod o provedení práce externím zaměstnancům vyplaceno 627 mil. Kč, tj. o 4,6 % více než v roce 2004. Průměrná měsíční mzda v přepočtu na plně zaměstnané osoby dosáhla výše 36 021 Kč. Meziroční nárůst průměrné mzdy činil 5,8 %.

Členům bankovní rady byly v roce 2005 vyplaceny mzdy v tomto objemu:

	Hrubá mzda ¹⁾	Čistá mzda ²⁾
Zdeněk Tůma	3 639 248 Kč	2 229 089 Kč
Miroslav Singer	2 577 849 Kč ³⁾	1 584 543 Kč ³⁾
Luděk Niedermayer	2 995 472 Kč	1 839 543 Kč
Jan Frait	2 521 605 Kč	1 564 092 Kč
Michaela Erbenová	2 530 927 Kč	1 569 638 Kč
Robert Holman	2 176 936 Kč ³⁾	1 354 985 Kč ³⁾
Pavel Řežábek	2 204 004 Kč ³⁾	1 362 105 Kč ³⁾
Oldřich Dědek	2 123 972 Kč ⁴⁾	1 308 399 Kč ⁴⁾
Pavel Racoča	1 792 858 Kč ⁴⁾	1 116 387 Kč ⁴⁾
Pavel Štěpánek	1 763 826 Kč ⁴⁾	1 099 112 Kč ⁴⁾

¹⁾ Hrubá mzda zahrnuje základní mzdu, tarifní zvýšení (25 % základní mzdy), náhrady mezd za dovolenou, odměny za výsledky práce a mzdové zvýhodnění za práci ve dnech pracovního klidu.

²⁾ Čistá mzda je hrubá mzda po odečtení pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a daně z příjmu (vypočte se ze základu daně, jímž je úhrn vyplacených měsíčních hrubých mezd snížený o odpočitatelné položky na poplatníka daně) a připočtení daňového zvýhodnění na děti.

³⁾ Mzda za dobu od jmenování do funkce člena bankovní rady ČNB k 13. 2. 2005.

⁴⁾ Údaj obsahuje mzdu za dobu výkonu funkce člena bankovní rady do 12. 2. 2005, mimořádnou odměnu poskytnutou za celou dobu trvání výkonu funkce, náhradu mzdy za dobu trvání překážky v práci do uplynutí tzv. karenční lhůty a skončení pracovního poměru s ČNB k 31. 5. 2005 a náhradu mzdy za čerpanou i nevyčerpanou část nároku na dovolenou.

Odvody zákonného pojistného (tj. pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání) a sankčního odvodu za nesplnění povinného podílu osob se změněnou pracovní schopností na celkovém počtu zaměstnanců dosáhly částky 219 mil. Kč. Ostatní sociální náklady činily 18 mil. Kč; největší část z nich představovaly příspěvky poskytnuté zaměstnancům na jejich životní a penzijní připojištění.

Na vzdělávání zaměstnanců bylo vynaloženo 27 mil. Kč. Prostředky byly vynaloženy na kurzy a semináře pořádané v zahraničních centrálních bankách a v jiných zahraničních finančních institucích, na jazykovou výuku, kurzy výpočetní techniky pro specialisty i uživatele, na vysoce odborné a specializované bankovní a ekonomické kurzy a další vzdělávací programy.

II. 4. 2. Správní činnost

Náklady a výnosy realizované ve správní činnosti se vztahují ke konkrétní činnosti jednotlivých organizačních útvarů ústředí a poboček České národní banky a útvaru finančního arbitra. Jedná se např. o náklady za nakupované služby, telekomunikační poplatky, výkony spojů, cestovné (zejména pracovní cesty spojené s pravidelnými zasedáními v ECB), spotřebu tiskopisů a kancelářských potřeb, pojistné, propagaci a reprezentaci. Kromě výše uvedených nákladů se do správní činnosti promítá též daň z přidané hodnoty a tvorba opravných položek k provozním pohledávkám.

Správní náklady dosáhly celkové výše 851 mil. Kč. Po očištění o jednorázový vliv tvorby opravných položek k provozním pohledávkám dosáhla celková výše provozních nákladů 342 mil. Kč, což je meziroční pokles o 44 mil. Kč. Významně poklesly náklady na poradenské služby, na služby podpory SW, na technickou podporu budov a na služby typografické. Objemově nejvýznamnější část prostředků ve správní činnosti banka vynaložila na nakupované služby, telekomunikační poplatky a daň z přidané hodnoty.

Výnosy ze správních činností byly zaúčtovány v celkové výši 528 mil. Kč. Po očištění o vliv smluvních pokut a náhrady škod uplatněných vůči Pozemním stavbám Zlín-Group, a. s., bylo dosaženo celkové výše provozních výnosů v objemu 34 mil. Kč. V porovnání s rokem 2004 se tedy jednalo o mírný nárůst provozních výnosů.

II. 4. 3. Provoz objektů a zařízení

Náklady na provoz objektů a zařízení zahrnují zejména odpisy, opravy a údržbu majetku, spotřebu paliv a energie, nájemné, spotřebu materiálu na údržbu a obalového materiálu na bankovky a mince.

Uvedené náklady dosáhly 764 mil. Kč, přičemž 544 mil. Kč z tohoto objemu tvořily odpisy. Celková výše nákladů na provoz objektů a zařízení se proti roku 2004 snížila o 56 mil. Kč. K poklesu došlo především vlivem nižších odpisů (o 47 mil. Kč), kde se projevil vyšší stupeň odepsanosti majetku, zejména výpočetní techniky a software. Díky nákupu nových strojů a zařízení na zpracování hotovostí a nových diskových subsystémů poklesly též náklady na opravu a údržbu techniky na zpracování hotovosti. Nižší náklady byly vykázány rovněž u opravy a údržby informačních technologií. Ostatní náklady se pohybovaly přibližně na úrovni roku 2004.

Dosažené výnosy činily 26 mil. Kč a tvořily je zejména tržby za přijaté nájemné a prodej majetku. Meziročně celková výše výnosů poklesla, což souviselo především s prodejem rekreačního zařízení, uskutečněným v roce 2004.

Konzistentnost údajů roční zprávy o výsledku hospodaření ČNB s účetní závěrkou, resp. s rozpočtem ČNB

Struktura nákladů a výnosů používaná v tomto materiálu je v porovnání se strukturou účetní závěrky v některých případech odlišná, přičemž celková suma nákladů a výnosů ČNB je v obou případech shodná. Důvodem odlišné struktury je skutečnost, že z hlediska hospodaření ČNB jsou jednotlivé položky nákladů a výnosů sledovány a hodnoceny podle účelu vynakládaných prostředků, což umožňuje snadnější orientaci z hlediska řízení jednotlivých činností, zatímco výkaz zisků a ztrát poskytuje přehled o dosažených nákladech a výnosech z pohledu druhového. Obdobně je tomu i v části Aktiva a pasiva tohoto materiálu. Struktura popisované bilance je prezentována ve zjednodušené podobě, a je proto odlišná od publikovaných bilancí ČNB a údajů roční účetní závěrky.

Vedle hospodářského výsledku vyhodnocuje Česká národní banka i plnění rozpočtu ČNB, který je zaměřen na podrobné sledování finančních výdajů v oblasti provozu a pořízení majetku. Do rozpočtu ČNB se nepromítají např. odpisy ani vlivy časového rozlišení. Tím má ČNB vytvořenou další informační základnu, kterou využívá ke svému vnitřnímu finančnímu řízení, tedy nejen pro sledování vývoje jednotlivých položek za celou banku, ale také podle jednotlivých organizačních útvarů ČNB. Výhodou této informační soustavy je také to, že umožňuje operativně sestavit potřebnou strukturu dat a reagovat tak na aktuální potřebu ČNB. Struktura a výše jednotlivých položek rozpočtu ČNB je proto odlišná od struktury účetních nákladů, které jsou zaměřeny spíše na vykazovací povinnost vůči externím subjektům.

Vyhodnocení čerpání rozpočtovaných prostředků k 31. prosinci 2005 podle souhrnných položek výdajů na provoz (tj. porovnání dosažené skutečnosti se stanoveným rozpočtem ČNB) je obsahem přílohy č. 3.

III.

Aktiva a pasiva

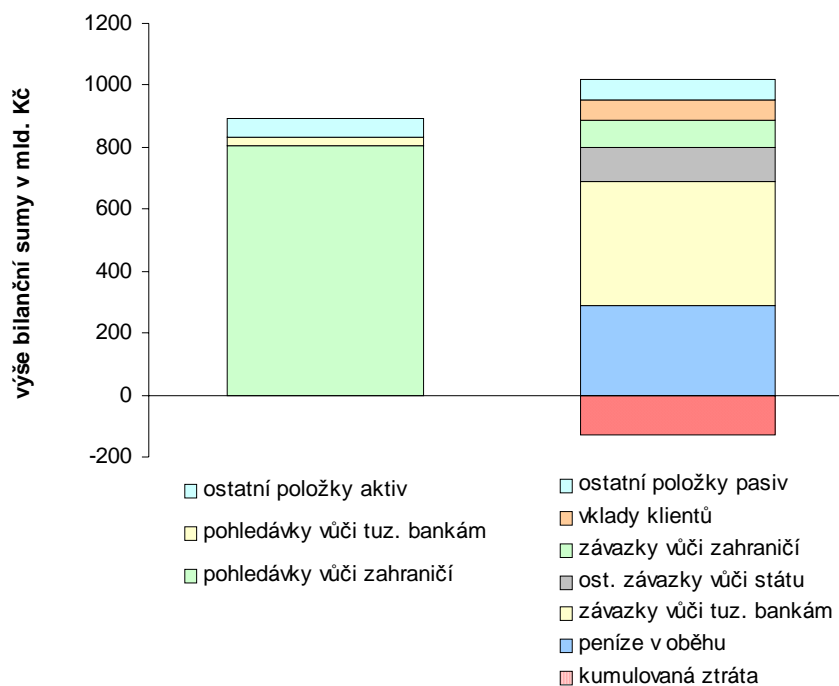
III. 1. Shrnutí – celkově

Ke konci roku 2005 činila celková výše bilanční sumy ČNB 895 mld. Kč, což představuje oproti roku 2004 nárůst o 171 mld. Kč. Na straně aktiv vzrostly především pohledávky vůči zahraničí. V pasivech vzrostly zejména závazky vůči státu a závazky vůči zahraničí.

Z hlediska struktury, obdobně jako v roce 2004, tvořily v aktivech 90% podíl pohledávky vůči zahraničí – tedy devizové rezervy ČNB. Převažující objem pasiv pak tvořily závazky vůči tuzemským bankám a peníze v oběhu, které v souhrnu zaujímaly 77% podíl na celkové bilanční sumě, což představovalo meziroční pokles o 18 proc. bodů.

Přehled absolutních hodnot jednotlivých položek aktiv a pasiv ČNB na konci roku 2004 a 2005 je uveden v příloze č. 2.

Graf č. 7 - Struktura aktiv a pasiv ČNB k 31. prosinci 2005

III. 2. Popis věcného obsahu vybraných položek aktiv a pasiv

III. 2. 1. Aktiva

Pohledávky vůči zahraničí představují souhrn prostředků vložených do cizoměnových cenných papírů, prostředků uložených na termínovaných vkladech u bank v zahraničí nebo na nostro účtech u korespondenčních bank a valuty v držení ČNB. Z celkového objemu pohledávek ve výši 803 mld. Kč tvořily 78% podíl cenné papíry (dluhopisy). Zbývající část představovaly termínované vklady, běžné účty a zásoby valut na pokladnách. Pohledávky vůči zahraničí meziročně vzrostly o 157 mld. Kč. Korunovou hodnotu pohledávek vůči zahraničí ovlivňoval v průběhu roku zejména pohyb kurzů

rezervních měn, dále pak tržní výnos z investičních aktivit a odprodej výnosů z předchozích období. Zcela zásadní vliv však mělo uložení části privatizačního příjmu z prodeje státního podílu ve společnosti Český Telecom, a. s., na účty ČNB.

Pohledávky vůči tuzemským bankám tvoří úvěry poskytnuté tuzemským bankám. Pohledávky v porovnání s předchozím rokem vzrostly o 29 mld. Kč, a to především v důsledku jednorázového nárůstu objemu reverzních repo operací v závěru roku 2005.

Ostatní položky aktiv dosáhly celkové výše 63 mld. Kč. V této skupině jsou agregována zbývající aktiva ČNB:

- pohledávky vůči klientům vykazují stav úvěrů poskytnutých klientům a úvěrů převzatých v souvislosti s konsolidací bank. sektoru. Z celkového objemu pohledávek vůči klientům bylo cca 67 % úvěrů klasifikováno jako ztrátové úvěry z konsolidace bankovního sektoru. Dalších cca 33 % zaujímaly úvěry, které ČNB poskytla České finanční, s. r. o. Pohledávky vztahující se ke konsolidaci bankovního sektoru, resp. k České finanční, s. r. o., jsou kryty opravnými položkami, rezervami, případně zárukou vydanou vládou ČR. Pohledávky vůči klientům meziročně poklesly o 386 mil. Kč, takže na konci roku 2005 dosáhl jejich objem cca 12,5 mld. Kč. Obdobně jako v roce 2004 souvisel pokles pohledávek v roce 2005 zejména se splacením úvěrů poskytnutých České finanční, s. r. o.,

- pohledávky vůči MMF představují členský podíl a prostředky uložené nad rámec členského podílu. Celková výše pohledávek činila na konci roku 2005 objem ve výši 29 mld. Kč,

- ostatní pohledávky vůči státu ve výši cca 8,7 mld. Kč zahrnují jednu pohledávku z titulu konsolidace bankovního sektoru (pohledávka za bývalou Bankou Bohemia, a. s., která již byla vymazána z Obchodního rejstříku, byla v souladu s vydanou státní zárukou překlasifikována na pohledávku za státem). V prosinci 2005 Česká konsolidační agentura plně splatila dlouhodobý redistribuční úvěr ve výši cca 9 mld. Kč poskytnutý na financování bytové výstavby,

- hmotný a nehmotný majetek ČNB byl na konci roku 2005 evidován v objemu cca 6 mld. Kč,

- zlato v účetní hodnotě bylo vykázáno ve výši 0,8 mld. Kč,

- zbývající část ve výši cca 6 mld. Kč tvořila ostatní aktiva (jedná se např. o zálohu poskytnutou v souvislosti se Slibem odškodnění, akcie BIS a SWIFT, podíl na kapitálu ECB).

III. 2. 2. Pasiva

Peníze v oběhu představují závazek emisní banky z titulu vydaných bankovek a mincí, které se nacházejí v pokladnách bank a u nebankovní veřejnosti. Meziročně vzrostly peníze v oběhu o 26 mld. Kč, což je asi dvojnásobek přírůstku zaznamenaného v roce 2004. K 31. prosinci 2005 evidovala ČNB peníze v oběhu v celkové výši 288 mld. Kč, tj. relativní podíl na celkovém objemu pasiv ČNB ve výši 32 %. Z hlediska druhové skladby tvořily vydané bankovky v oběhu 281 mld. Kč a mince v oběhu pak 7 mld. Kč.

Závazky vůči tuzemským bankám zahrnují závazky ČNB z titulu repo operací, povinných minimálních rezerv bank a ostatních vkladů tuzemských bank. Z celkového objemu závazků vůči tuzemským bankám připadlo na repo operace s poukázkami ČNB 378 mld. Kč, na povinné minimální rezervy bank 17 mld. Kč a na účtech pro čerpání

a odvody českých peněz, které mají obchodní banky otevřeny u ČNB, byly evidovány prostředky ve výši 4 mld. Kč. Výše uvedené závazky ČNB z titulu povinných minimálních rezerv vyjadřují pouze hodnotu evidovanou v účetnictví k 31. prosinci 2005. Předepsaná výše povinných minimálních rezerv pro banky se v průběhu roku 2005 pohybovala reálně v rozmezí 30 až 33 mld. Kč, což byl objem vyplývající ze způsobu výpočtu povinných minimálních rezerv během udržovacího období. Meziročně závazky vůči tuzemským bankám poklesly o 29 mld. Kč, takže jejich objem dosáhl na konci roku 2005 celkové výše 399 mld. Kč, což představuje 45% podíl na celkovém objemu pasiv ČNB. Důvodem poklesu je především nižší objem repo operací na konci roku 2005. Volná likvidita bankovního sektoru je odčerpávána prostřednictvím státních pokladničních poukázek, které jsou emitovány za účelem pokrytí schodku běžného hospodaření státní pokladny.

Ostatní závazky vůči státu zahrnují dlouhodobé a účelově vázané prostředky státu (jedná se o vklady státních fondů, vklady přijaté od EU k financování vybraných projektů a souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny). Ostatní závazky vůči státu byly evidovány na konci roku 2005 ve výši 113 mld. Kč, tj. 13 % celkového objemu pasiv ČNB. Objemově nejvýznamnější položkou byl souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny ve výši 89 mld. Kč, státní fondy ve výši 13 mld. Kč a účty Národního fondu Evropských společenství (11 mld. Kč). Ostatní závazky vůči státu dosahovaly převážnou část roku cca 20 mld. Kč. V prosinci se jejich objem výrazně zvýšil (meziročně o 75 mld. Kč). Nárůst ovlivnilo především zvýšení objemu likvidních prostředků státní pokladny určených na pokrytí schodku starého a nového roku na souhrnném účtu běžného hospodaření státní pokladny.

Závazky vůči zahraničí činily 87 mld. Kč, přičemž meziročně vzrostly o 64 mld. Kč. Věcně se jedná především o repo operace realizované v rámci správy devizových rezerv.

Vklady klientů, tj. především vklady mimorozpočtových prostředků a vklady ostatních nebankovních subjektů, byly evidovány ve výši 68 mld. Kč. V porovnání s rokem 2004 došlo k jejich absolutnímu nárůstu o 11 mld. Kč. Přitom meziročně vzrostly zejména vklady Fondu národního majetku v souvislosti s privatizačními příjmy z prodeje státního podílu ve společnosti Český Telecom, a. s. Naproti tomu došlo k poklesu především mimorozpočtových prostředků v souvislosti s převedením rezervních fondů organizačních složek státu pod regulovanou státní pokladnu.

V ostatních položkách pasiv jsou agregována zbývající pasiva ČNB:

- závazky vůči MMF byly evidovány v objemu 24 mld. Kč a obsahovaly především závazky ČNB z titulu přijatých depozit MMF,

- rezervy, fondy, základní kapitál ČNB a oceňovací rozdíly dosáhly na konci roku 2005 v souhrnu 13 mld. Kč. V roce 2005 činily oceňovací rozdíly z přecenění dluhopisů mínus 2,8 mld. Kč a rozdíly z přecenění akcií Bank for International Settlements plus 2,4 mld. Kč – v souhrnu tedy mínus 0,4 mld. Kč,

- zisk za účetní období 2005 byl vykázán ve výši téměř 20 mld. Kč,

- zbývající část ve výši 9 mld. Kč tvořila ostatní pasiva (jedná se především o finanční zdroje EU a zálohu přijatou od MF ČR v souvislosti se Slibem odškodnění).

Kumulovaná ztráta ČNB k 31. prosinci 2005 činila 126 mld. Kč. Oproti roku 2004 vzrostla o záporný výsledek hospodaření ČNB za účetní období 2004 (tj. o 54 mld. Kč).

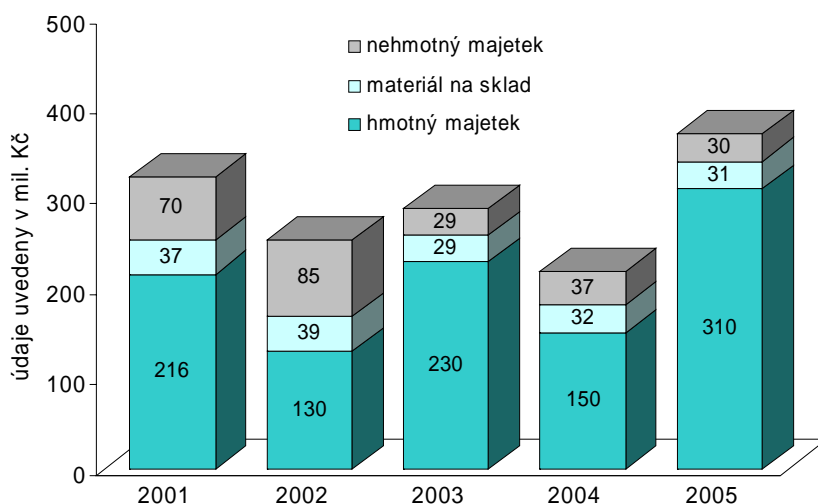
III. 3. Výdaje na pořízení majetku

V roce 2005 bylo na pořízení majetku čerpáno 371 mil. Kč, tj. o cca 69 % více než v roce 2004. Toto zvýšení bylo způsobeno výrazně vyššími výdaji na pořízení hmotného majetku při současném snížení výdajů na pořízení nehmotného majetku.

V porovnání s rokem 2004 došlo v oblasti výdajů na pořízení hmotného majetku v souvislosti s výdaji na stavbu záložního pracoviště a pořízení techniky pro úschovu, manipulaci a zpracování hotovostí ke zvýšení čerpání o cca 107 %. U výdajů na pořízení materiálu na sklad došlo ke snížení čerpání o cca 3 %. V oblasti pořízení nehmotného majetku pak došlo také ke snížení čerpání, a to o cca 19 %, přičemž se týkalo především programového vybavení.

V následujícím grafu jsou pro srovnání uvedeny realizované výdaje na pořízení majetku v letech 2001 až 2005:

Graf č. 8 – Výdaje na pořízení majetku v letech 2001 – 2005

Vyhodnocení čerpání rozpočtovaných prostředků k 31. prosinci 2005 (tj. porovnání dosažené skutečnosti se stanoveným rozpočtem ČNB) je obsahem přílohy č. 3.

III. 3. 1. Výdaje na pořízení hmotného majetku

Na pořízení hmotného majetku bylo v roce 2005 čerpáno 310 mil. Kč.

Z hlediska objemu finančních prostředků byla nejrozsáhlejší oblastí výdajů na pořízení hmotného majetku oblast staveb, budov a pozemků, kde bylo proinvestováno 134 mil. Kč. Z uvedené částky byly především financovány stavební práce a dodávky na akci „Záložní pracoviště ČNB Praha – Zličín“, včetně projektové dokumentace a inženýrské činnosti. Dále byla z uvedené částky financována řada drobnějších stavebních a technologických akcí v objektu ústředí a na pobočkách. Z prostředků bylo uhrazeno i konečné narovnání vlastnických vztahů k pozemku, na kterém je situována část budovy pobočky ČNB Ostrava.

Na pořízení techniky pro úschovu, manipulaci a zpracování hotovostí bylo vynaloženo 127 mil. Kč. Částka byla využita především na zakoupení zařízení pro zpracování bankovek (obnova 6 ks strojů na zpracování bankovek na pobočkách).

V oblasti výpočetní techniky - HW bylo proinvestováno 23 mil. Kč. Tato částka byla využita především na pořízení komunikační technologie pro datové propojení mezi výpočetními centry v budově ústředí a nově budovaným záložním pracovištěm ČNB a na rozšíření kapacit zálohovacího a archivačního systému ČNB.

Na oblast zabezpečovacího zařízení bylo vynaloženo 18 mil. Kč. Z rozepsaných prostředků byla v budovách ústředí a poboček provedena modernizace a rozšíření kamerových bezpečnostních systémů a modernizace a doplnění mechanických a elektromechanických bezpečnostních systémů.

Dále byly pořízeny dopravní prostředky (speciální pancéřované vozidlo pro přepravu hotovostí a osobní vozidlo) v celkovém objemu 5 mil. Kč a kancelářská technika, nábytek, komunikační technika a ostatní hmotný majetek ve výši 3 mil. Kč.

III. 3. 2. Výdaje na pořízení materiálu na sklad

Výdaje na pořízení materiálu na sklad dosáhly v roce 2005 částky 31 mil. Kč. Z uvedeného objemu byl především realizován nákup obalového materiálu na bankovky a mince, náhradních dílů a spotřebního materiálu pro výpočetní techniku a kancelářských potřeb. Další prostředky se použily na nákup ostatního provozního materiálu, tiskopisů, magnetických a optických médií a materiálu na údržbu.

III. 3. 3. Výdaje na pořízení nehmotného majetku

V roce 2005 byla na pořízení nehmotného majetku vynaložena částka 30 mil. Kč, zejména na programové vybavení.

Jednalo se především o pořízení licence systémového vybavení počítače pro zpracování mezibankovního platebního styku, o pořízení licencí SW pro finanční analýzy a modelování a licencí vývojového SW, o doplnění licencí pro síť SAN a pro systém mezibankovní finanční komunikace SWIFT a dále systémový software pro servery nově vyvíjených informačních systémů a na redakční systém pro aktualizaci internetové prezentace ČNB.

Pořizování majetku v ČNB

Pořizování majetku v ČNB probíhá ve třech na sebe navazujících etapách. První etapa začíná současně se zahájením sestavování návrhu rozpočtu ČNB na příslušné rozpočtové období. Jednotlivé organizační útvary ČNB předkládají požadavky na zařazení jednotlivých akcí do rozpočtu. V požadavcích jsou specifikovány technické parametry a odhady nebo propočty předpokládaných finančních výdajů na jejich realizaci. Poté jsou požadavky po technické a finanční stránce prověřeny a na základě získaných výsledků jsou pak opodstatněné akce zařazeny do návrhu rozpisu rozpočtu. První etapa je ukončena schválením návrhu rozpočtu ČNB pro příslušný rok v bankovní radě a následným rozepsáním finančních prostředků jednotlivým správcům rozpočtovaných prostředků. Konkrétní postupy pro sestavování a schvalování rozpočtu jsou stanoveny vnitřními předpisy banky.

Druhá etapa procesu pořizování majetku zahrnuje výběr obchodního partnera. Při výběru je postupováno podle zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, a u akcí, na něž se zákon nevztahuje, je výběr obchodního partnera prováděn podle vnitřních předpisů banky (jedná se o tzv. ostatní zakázky). Pro výběr obchodního partnera u ostatních zakázek je v závislosti na objemu finančních prostředků stanoven minimální počet dodavatelů, kteří jsou vyzváni k předložení nabídky. Výběr je pak završen uzavřením smluvního vztahu. Pravidla pro uzavírání smluvního vztahu jsou opět definována ve vnitřním předpisu banky, který stanoví konkrétní postupy při přípravě, projednávání a uzavírání smluv jednotlivými útvary ČNB.

Vlastní realizace obchodního případu a uvedení majetku do užívání je pak obsahem třetí, závěrečné etapy pořizování majetku v ČNB.

III. 4. Stav rezerv a vlastního kapitálu

III. 4. 1. Stav rezerv

K 31. prosinci 2005 měla ČNB vytvořeno celkem 4 097 mil. Kč rezerv. Oproti konci roku 2004 činil čistý úbytek rezerv 684 mil. Kč.

Změna objemu rezerv byla ovlivněna především rozpuštěním části rezervy na konsolidaci bankovního sektoru z titulu předběžného vyčíslení nerealizovaných ztrát z převzatých aktiv a rozpuštěním rezervy vytvořené v minulosti na poskytnutý redistribuční úvěr z důvodu jeho úplného splacení.

Tabulka č. 2 – Struktura rezerv

	údaje uvedeny v mil. Kč		
	31.12.04	31.12.05	změna
rezervy na vydané záruky	257	282	25
rezervy na standardní úvěry	348	0	- 348
rezerva na konsolidaci bank. sektoru	4 176	3 815	- 361
celkem	4 781	4 097	- 684

III. 4. 2. Stav vlastního kapitálu

K 31. prosinci 2005 evidovala ČNB v pasivech vlastní kapitál v záporné výši 96 702 mil. Kč. Meziročně tak došlo k jeho zvýšení o 19 493 mil. Kč v důsledku ziskového hospodaření ČNB za rok 2005, zohlednění oceňovacích rozdílů a čerpání sociálního fondu.

Tabulka č. 3 – Stav vlastního kapitálu

	údaje uvedeny v mil. Kč		
název položky	31.12.04	31.12.05	změna
statutární fond	1 400	1 400	0
všeobecný rezervní fond	7 773	7 773	0
ostatní rezervní fondy ze zisku	159	159	0
zvláštní rezervní fond	140	106	- 34
sociální fond	3	6	3
fondy celkem	9 475	9 444	- 31
oceňovací rozdíly z akcií	0	2 405	2 405
oceňovací rozdíly z dluhopisů	0	- 2 838	- 2 838
oceňovací rozdíly celkem	0	- 433	- 433
ztráta z předchozích období	- 71 953	- 125 670	- 53 717
hospodářský výsledek	- 53 717	19 957	73 674
celkem	- 116 195	- 96 702	19 493

IV.

Rozdělení hospodářského výsledku

Na základě paragrafu 47 odst. 2 zákona o ČNB hradí Česká národní banka ze svých výnosů nezbytné náklady na svoji činnost. Vytvořený zisk používá k doplňování rezervního fondu a dalších fondů vytvářených ze zisku a k ostatnímu použití v rozpočtované výši. Zbývající zisk odvádí do státního rozpočtu.

Česká národní banka vykázala za rok 2005 zisk v celkové výši 19 956 764 tis. Kč. Bankovní rada schválila jeho konečné rozdělení následujícím způsobem (projeví se v účetnictví roku 2006):

- úhrada ztráty z předchozích období ve výši 19 922 352 tis. Kč,
- dotace sociálnímu fondu pro rok 2006 ve výši 34 412 tis. Kč.

Rozdělení zisku bylo provedeno s tím, že naprostou prioritou byla úhrada ztráty z předchozích období. V návaznosti na to je možno konstatovat, že i po provedení úhrady zůstane v bilanci nadále neuhrazená ztráta z předchozích období, a to ve výši 105 747 668 tis. Kč, která bude uhrazena ze zisků dosažených v příštích letech v závislosti na řadě faktorů, jejichž vliv nelze v současné době s jistotou odhadnout. Bankovní rada sleduje tuto situaci tak, aby v případě nutnosti mohla k jejímu vyřešení podniknout kroky, které by byly v souladu s hlavním cílem ČNB.

V.

Odvod volného zůstatku zisku do státního rozpočtu

Z hospodářského výsledku České národní banky za rok 2005 nebude do státního rozpočtu odveden žádný zisk, neboť celý vytvořený zisk byl v souladu se zásadami finančního hospodaření použit pro zajištění potřeb banky. Jednalo se o úhradu ztráty z předchozích období v maximálně možném objemu a o doplnění sociálního fondu (ve výši dohodnuté v uzavřené kolektivní smlouvě na rok 2006).

Česká národní banka tedy nedisponuje žádným volným zůstatkem zisku, který by mohl být odveden do státního rozpočtu.

VI.

Vedení účtů a poskytování bankovních služeb právníckým osobám

Zákon o ČNB v paragrafu 34 odst. 1 stanoví, že „Česká národní banka může, za podmínek obvyklých v bankovním sektoru, vést účty svých zaměstnanců a poskytovat jim další bankovní služby. Vést účty a poskytovat bankovní služby může i právníckým osobám. Seznam těchto právníckých osob zveřejňuje Česká národní banka v roční zprávě o výsledku hospodaření.“

Jmenovitý seznam právníckých osob (v oblasti jiných obchodů České národní banky) je uveden v příloze č. 4. V souladu s usnesením č. 415 ze 43. schůze rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne 28. února 2001 je v seznamu uvedeno vždy IČO, název právnícké osoby a její sídlo.

Seznam neobsahuje právnícké osoby, jimž ČNB vede účty podle § 27 zákona o ČNB (účty bank), podle § 30 zákona o ČNB (účty vedené podle zákona o rozpočtových pravidlech) a účty nesplacených pohledávek, u kterých se nejedná o vedení účtů na základě smlouvy o účtu ani o poskytování standardních bankovních služeb.

VII. Závěr

Česká národní banka vytvořila za rok 2005 zisk v celkové výši cca 19 957 mil. Kč. Dosažený hospodářský výsledek neumožní provést odvod volného zůstatku zisku státnímu rozpočtu, neboť celý vytvořený zisk byl použit pro zajištění potřeb banky – zejména k úhradě ztráty z předchozích období.

Výsledek hospodaření byl ovlivněn realizovanými měnově politickými opatřeními ČNB a především pak výsledky dosaženými při správě devizových rezerv.

Ve vnitřním hospodaření (oblast všeobecných provozních nákladů a oblast investic a zásob) postupovala Česká národní banka hospodárně a v návaznosti na stanovený rozpočet.

Celková výše provozních nákladů v roce 2005 – po odečtení jednorázové tvorby opravných položek k provozním pohledávkám – meziročně poklesla o 3,3 % (tj. absolutně o 69 mil. Kč). V návaznosti na prohlubování hospodárnosti celkového provozu ČNB poklesly náklady na správní činnost banky a náklady na provoz objektů a zařízení. Náklady na zaměstnance (zejména mzdy a odvody pojistného) meziročně vzrostly, přičemž v roce 2005 dosáhl jejich podíl na celkové výši provozních nákladů 44,6 %.

Objem výdajů vynaložených v ČNB na pořízení majetku byl v roce 2005 o cca 69 % vyšší než v roce 2004. Toto zvýšení bylo způsobeno výdaji na pořízení hmotného majetku, a to zejména v souvislosti s budováním záložního pracoviště ČNB, a dále také s pořízováním (obnovou) techniky pro úschovu, manipulaci a zpracování hotovostí. V roce 2006 se pak předpokládá výrazný pokles těchto výdajů (přibližně na úroveň roku 2002), jenž bude důsledkem jak ukončení realizace objektu záložního pracoviště, tak i dokončení obnovy zařízení pro počítání a zpracování bankovek na pobočkách ČNB.

V říjnu 2005 byla ukončena kontrola NKÚ zaměřená na výdaje na pořízení majetku a na provoz ČNB, která byla zahájena v listopadu 2004. Jak vyplývá z Kontrolního závěru, nebyly zjištěny systémové nedostatky ve vnitřním hospodaření ani v zadávání zakázek.

Stanovené úkoly v oblasti péče o zaměstnance banky vyplývající z kolektivní smlouvy byly splněny.

Srovnání nákladů a výnosů ČNB v letech 2004 a 2005

údaje v mil. Kč

Název skupiny	NÁKLADY		VÝNOSY		SALDO	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005
OBLAST MĚNOVÁ						
Provádění měnové politiky	11 180	9 370	7	8	- 11 173	- 9 362
Správa devizových rezerv	3 617	4 060	22 947	24 333	19 330	20 273
Kurzové rozdíly	67 650	20 035	6 515	28 769	- 61 135	8 734
Konsolidace bankovního sektoru a ost. operace	2 549	244	3 428	1 432	879	1 188
Klientské operace	204	535	804	1 753	600	1 218
Celkově za oblast měnovou	85 200	34 244	33 701	56 295	- 51 499	22 051
OBLAST EMISE A SPRÁVY OBĚŽIVA						
Celkově za oblast emise a správy oběživa	262	170	42	28	- 220	- 142
OBLAST PROVOZNÍ						
Zaměstnanci	860	891	0	0	- 860	- 891
Správní činnost	386	851	28	528	- 358	- 323
Provoz objektů a zařízení	820	764	40	26	- 780	- 738
Celkově za oblast provozní	2 066	2 506	68	554	- 1 998	- 1 952
Celkem	87 528	36 920	33 811	56 877		
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK					- 53 717	19 957

Přehled aktiv a pasiv ČNB ke konci roku 2004 a 2005

AKTIVA

Název bilanční položky	k 31. 12. 2004		k 31. 12. 2005	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%
Zlato	825	0,1	821	0,1
Pohledávky vůči MMF	31 611	4,4	29 146	3,2
Pohledávky vůči zahraničí	645 830	89,2	803 065	89,7
Pohledávky vůči tuzemským bankám	70	0,0	29 050	3,2
Pohledávky vůči klientům	12 856	1,8	12 470	1,4
Ostatní pohledávky vůči státu	22 435	3,1	8 683	1,0
Hmotný a nehmotný majetek	6 319	0,8	6 135	0,7
Ostatní aktiva	4 231	0,6	5 970	0,7
C e l k e m	724 177	100,0	895 340	100,0

PASIVA

Název bilanční položky	k 31. 12. 2004		k 31. 12. 2005	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%
Peníze v oběhu	261 430	36,1	287 762	32,1
Závazky vůči MMF	22 159	3,1	24 210	2,7
Závazky vůči zahraničí	23 551	3,2	87 077	9,7
Závazky vůči tuzemským bankám	428 337	59,1	399 305	44,6
Vklady klientů	57 573	7,9	68 094	7,6
Závazky vůči státu	37 507	5,2	112 663	12,6
Rezervy	4 781	0,7	4 097	0,5
Základní kapitál	1 400	0,2	1 400	0,2
Fondy	8 075	1,1	8 044	0,9
Oceňovací rozdíly	0	0,0	- 433	- 0,1
Zisk (ztráta) z předchozího období	- 71 953	- 9,9	- 125 670	- 14,0
Zisk (ztráta) za účetní období	- 53 717	- 7,4	19 957	2,2
Ostatní pasiva	5 034	0,7	8 834	1,0
C e l k e m	724 177	100,0	895 340	100,0

Vyhodnocení čerpání rozpočtovaných prostředků k 31. prosinci 2005

(údaje uvedeny v tis. Kč)

rozpočtovaná položka	plán a rezerva	skutečnost	poměr v %
Výdaje	1 945 000	1 836 623	94,4 %

Výdaje na provoz	1 562 000	1 465 204	93,8 %
Emise a správa oběživa	160 441	133 559	83,2 %
Nákup peněz	133 476	124 031	92,9 %
Příprava nových platidel	1 866	1 505	80,7 %
Ochrana platidel	25 099	8 023	32,0 %
Provozní výdaje	1 390 164	1 331 645	95,8 %
Osobní výdaje	895 930	888 048	99,1 %
Správní činnost	289 331	254 774	88,1 %
Provoz objektů a zařízení	204 903	188 823	92,2 %
Rezerva	11 395		

Výdaje na pořízení majetku	383 000	371 419	97,0 %
Výdaje na pořízení hmotného majetku	315 170	310 485	98,5 %
Stavby, budovy a pozemky	134 832	134 386	99,7 %
Dopravní prostředky	6 100	5 168	84,7 %
Kancelářská technika a spotřební elektronika	587	498	84,8 %
Technika pro úschovu, manipulaci a zpracování hotovostí	128 500	127 296	99,1 %
Výpočetní technika - hardware (HW)	24 186	22 511	93,1 %
Nábytek a doplňkové zařízení interiérů	591	488	82,6 %
Komunikační technika	178	176	98,9 %
Zabezpečovací zařízení	17 705	17 684	99,9 %
Ostatní hmotný majetek	2 491	2 278	91,4 %
Výdaje na pořízení materiálu na sklad	34 831	30 747	88,3 %
Výdaje na pořízení nehmotného majetku	30 785	30 187	98,1 %
Programové vybavení - software (SW)	30 355	29 781	98,1 %
Ostatní nehmotný majetek	430	406	94,4 %
Rezerva	2 214		

**Jmenovitý seznam právnických osob podle § 34 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb.,
o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů**

IČO	Název	Sídlo - město	Sídlo - ulice
a) účty bankovní odborové organizace a klubu důchodců ČNB			
65732138	CELOBANKOVNÍ ODBOROVÝ VÝBOR OSPPP ČNB	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732006	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB - ÚSTŘEDÍ	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732235	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB PRAHA	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732570	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB Č. BUD.	ČESKÉ BUDĚJOVICE	LANNOVA 1
65732839	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB PLZEŇ	PLZEŇ	HUSOVA 10
65733207	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB ÚSTÍ	ÚSTÍ NAD LABEM	KLÁŠTERNÍ 3301/11
65733304	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB HK	HRADEC KRÁLOVÉ	HOŘICKÁ 1652
65733835	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB BRNO	BRNO	ROOSEVELTOVA 18
65734653	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB OSTR.	OSTRAVA 1	NÁDRAŽNÍ 4
48549746	KLUB DŮCHODCŮ ČNB	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
b) ostatní finanční instituce a jiní vkladatelé			
49710362	FOND POJIŠTĚNÍ VKLADŮ	PRAHA 1	PERLOVÁ 1
25662503	ZAJIŠŤOVACÍ FOND DRUŽSTEVNÍCH ZÁLOŽEN	PRAHA 10	DYKOVA 10/53
47450622	ČESKÁ FINANČNÍ, s. r. o.	PRAHA 1	V JÁMĚ 1263/6
70109966	ČESKÁ KONSOLIDAČNÍ AGENTURA	PRAHA 7	JANOVSKÉHO 438/2
41692918	FOND NÁRODNÍHO MAJETKU ČR	PRAHA 2	RAŠÍNOVO NÁBŘ. 42
00010545	AERO VODOCHODY, a. s.	ODOLENA VODA	U LETIŠTĚ 374
70891168	KARLOVARSKÝ KRAJ	KARLOVY VARY	ZÁVODNÍ 353/88

Česká finanční, s. r. o. - účty vedené v souvislosti s konsolidací bankovního sektoru,

Aero Vodochody, a. s. - vazba na ČNB poskytnutou záruku v cizí měně.